

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Ranheim barnehager

og

Trondheim eiendom

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
14/2668/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
24.03.2014

Ranheim og Ranheimssletta barnehager - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler -varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningmyndighet etter *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte 06.03.14 tilsyn ved Ranheim barnehager.

Tilstede ved tilsynet var:

Ingeborg Gulaker, enhetsleder Ranheim barnehager
Grethe Eidem, fagleder Ranheim barnehager
Rune Forsnes, driftsoperatør Trondheim eiendom
Ole Johan Støkkan, prosjektleder vedlikehold Trondheim eiendom
Elena Westrum, prosjektleder vedlikehold Trondheim eiendom

Fra miljøenheten møtte

Bente Løvlie Høier, sjefingeniør
Elin Grønvold Aunet, rådgiver

Bakgrunn for tilsynet:

Miljøenheten gjennomførte i samarbeid med Oppvekstkontoret et elektronisk tilsyn ved alle barnehager i desember 2012. Dette tilsynet hadde fokus på:

- Avviksbehandling og revisjon av rutiner jfr §4 Internkontroll
- Kontroll av sikkerhet jfr §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap
- Smittevern og rutiner for lekevask jfr §17 Smittevern

Formålet med tilsynet 06.03.14 var å gjennomgå barnehagens svar ved elektronisk tilsyn og granske barnehagens fremlagte dokumentasjon.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*:

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Regelverk:

- Lov av 2011-06-24 nr 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Statens helsetilsyns veileder 3-98 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Beskrivelse av barnehagene

Ranheim barnehager er kommunale og består av Ranheim barnehage og Ranheimsletta barnehage. Ranheim barnehage har plass til 56 barn i alderen 1-5 år fordelt på 4 avdelinger. Ranheimsletta barnehage holder til i midlertidige lokaler i gamle Ranheim skole, og har 14 barn i alderen 1-3 år og 24 barn i alderen 3-5 år.

Miljøenheten var på hendelsesbasert tilsyn på Ranheimsletta barnehage 22.01.14. Avvik fra dette tilsynet følges opp i egen sak (14/3424).

1. Oppfølging av elektronisk tilsyn desember 2012***Dokumentasjon av avvik (jf §4)***

Barnehagen har hatt en felles gjennomgang av kommunens elektroniske avvikssystem (TQM avvikssystem) med de ansatte. Ved tilsynet ble det opplyst at ansatte i liten grad melder avvik gjennom TQM. I det daglige melder ansatte avvik på papirskjema. Enhetsleder eller fagleder legger så dette inn i TQM.

Vaktmesterbok benyttes for å melde punkter til driftsoperatør. En del mindre avvik/feil meldes direkte til vaktmester muntlig eller per telefon. Større bygningsmessige avvik meldes Trondheim eiendom via TQM. Ved hastesaker ringes driftsoperatør, eller andre ansvarlige.

Det ble ved tilsynet opplyst at alle skader på barn meldes skriftlig på eget skademeldingsskjema og på samlelister. Skademeldinger og andre avvik gjennomgås fortløpende på møter med personalet og/eller i Arbeidsmiljøgruppa. Det føres referat fra disse møtene. Barnehagen bør foreta en gjennomgang av rutiner for å sikre at avvik og håndtering av disse dokumenteres. Barnehagens ledelse skal ha en samlet oversikt over alle meldte avvik.

Merknad 1: Barnehagens ledelse bør gjennomgå enhetens prosedyrer for å sikre at avvik og oppfølging av avvik dokumenteres, og at ledelsen har god oversikt over dette. Det bør foretas en årlig gjennomgang av alle meldte avvik for å sikre at avvik rettes, samt for å gi en erfaringstilbakeføring.

Retting av bygningsmessige avvik (jf §4)

Ved Ranheim barnehage er det luktproblemer ved spesielt to avdelinger. Lukta betegnes som "fjølukt", og bærer ikke preg av verken typisk kjemikalielukt eller mugglukt. Miljøenhetens representanter kjente også denne lukta ved tilsynet. Luktproblemet har pågått over langt tid. Trondheim eiendom er kjent med saken, og har engasjert Polygon som konsulent i saken.

Ranheimsletta barnehage har i lengre tid hatt utfordringer med varmeanlegget. Dette er beskrevet tidligere i forbindelse med Miljøenhetens tilsyn på barnehagen 22.01.14, og blir fulgt opp i egen sak (14/3424) Ved tilsynet den 06.03.14 rapporterte barnehagens ledelse om at temperaturen nå stort sett var stabil ved Ranheimsletta.

Gjennomgang av rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø (jf §4)

Barnehagene har utarbeidet årshjul HMS som også omhandler viktige punkter i forhold til barnas arbeidsmiljø. Dette inkluderer også gjennomgang av rutiner og prosedyrer. Barnehagens ledelse gjennomgår rutiner og prosedyrer og sorterer ut hva som skal gjennomgås av hvem. De viktigste rutinene angående barnas arbeidsmiljø gjennomgås i Arbeidsmiljøgruppa og i alle personalgruppene i begynnelsen av nytt barnehageår.

Barnehagens rutiner bør dateres med siste oppdatering for lettere å sikre at alle vesentlige rutiner er oppdaterte. Ledelsen bør vurdere hvordan ansattes kjennskap til barnehagenes rutiner kan dokumenteres. Dette kan skje f. eks ved årlig gjennomgang av rutiner på faste møter eller lignende. Gjennomgang av rutiner bør tidfestes på årshjul.

Førstehjelpskompetanse (jf §15)

Enheten arrangerer førstehjelpskurs for alle ansatte 2. hvert år. Det foreligger liste over deltakelse på siste kurs.

Sikkerhet på innendørs lekeareal (jf §14)

Barnehagens ansatte har fortløpende fokus på sikkerhet på innendørs lekeareal. Avvik rettes fortløpende eller meldes til vaktmester for utbedring.

Sikkerhet på innendørs lekeareal vurderes ved årlige vernerunder. I forkant av vernerundene gis alle ansatte mulighet for å gi innspill til vernerunden. Det benyttes sjekklister ved vernerunder, men denne har hovedfokus på ansattes arbeidsmiljø og mangler detaljerte punkter på f.eks barns sikkerhet. Det foreligger derfor ikke tilfredsstillende dokumentasjon på at slik kontroll er gjennomført. Det ble i tillegg avdekket en del sikkerhetsmangler ved befaringen i barnehagens lokaler som burde vært fanget opp ved en slik vernerunde (se avvik nr. 2). Det bør benyttes mer detaljert sjekklister ved vernerunde for å dokumentere at sikkerhet for barn er vurdert.

Vernerunden oppsummeres i handlingsplan der ansvar for oppfølging plasseres. Miljøenheten anbefaler at avvik fra forskrift som avdekkes ved vernerunder også meldes i Kvalitetet slik at man sikrer en samlet oversikt over avvik som skal rettes.

Avvik nr.1: Det er ikke etablert et system for tilfredsstillende kontroll av barnehagenes innelekeområde med tanke på barns arbeidsmiljø og sikkerhet.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §4 Internkontroll og § 14 Sikkerhet og Helsemessig beredskap.

Sikkerhet på utelekeplass (jf §14)

Kommunens lekeplasskontrollører foretar kontroll av barnehagens lekeplassutstyr en gang hvert år. Dokumentasjon på sist gjennomførte lekeplasskontroll ved begge barnehagene datert 13.05.13 ble fremlagt i forkant av tilsynet. Kontrollen avdekket C-feil ved begge barnehagene, men det foreligger ingen utkvittering for disse feilene. Driftsoperatør kunne fortelle at lite var gjort, men at utbedringer i løpet av våren 2014. Det bør etableres rutiner som sikrer at C-feil kvitteres på skjema og at oppfølging av lekeplasskontroll gjøres kjent for barnehagens ledelse.

Barnehagen foretar sammen med driftsoperatør kontroll av utelekeplassen to ganger årlig. Det ble ikke fremlagt dokumentasjon fra slike kontroller ved tilsynet.

Barnehagens ansatte foretar daglig inspeksjon av lekeområdet. Punkter som skal kontrolleres er skriftliggjort og beskrevet og ansvar for gjennomføring er plassert. Barnehagens ledelse bør vurdere hvordan slike kontroller kan dokumenteres.

Merknad 2: Det bør etableres rutiner som sikrer at C-feil kvitteres på skjema og at oppfølging av lekeplasskontroll gjøres kjent for barnehagens ledelse.

Vask av leker (jf §17)

Barnehagen har etablert rutiner for lekevask som sier at leker skal vaskes hver 14. dag, og dette skal kvitteres på egne lister. Personalet har hatt en gjennomgang av de ulike lekene ved de ulike avdelingene og hengt opp vaskelister ut fra dette. Dette er i tråd med Trondheim kommunes faktaark "Hygiene i barnehager og skoler" (revidert mars 2013). Miljøenheten presiserer at kravet om lekevask minst hver 14. dag gjelder de lekene som de minste barna ofte putter i munnen.

2. Forhold avdekket ved befaring av barnehagens lokaler***Lukt:***

Som nevnt tidligere i rapporten er det ved Ranheim barnehage luktproblemer ved spesielt to avdelinger.

Sikkerhet på barnehagens innelekeområde.

Det ble ved befaringen påpekt forhold som kan medføre risiko for barneulykker. Dette dreide seg om manglende skåldesperre på vask på stellebenk på avdelingen Grønn på Ranheim barnehage og kjøkkenarmatur på Ranheimsletta, manglende sikring av speil mot knusing, løse snorer på rullegardiner (Ranheim og Ranheimsletta). Det må foretas en gjennomgang av barnehagens innelekeområder, og avdekkede avvik må rettes.

Avvik nr. 2. Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Miljøenhetens konklusjon

Ranheim barnehager har etablert et system for å fange opp og rette avvik, men har forbedringspotensial når det gjelder kontroll av sikkerhetstiltak på barnas lekeområde. Befaringen av innelekeområdet avdekket sikkerhetsmangler, som må rettes.

Tilsynet avdekket 2 avvik fra *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som må rettes.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 01.06.2014** på at avvikene er rettet.

Ved manglende dokumentasjon og bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at forholdene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid §14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Postmottak Oppvekstkontoret